VAADI TINKIMÄTÖNTÄ AMMATTITAITOA

NIIN MEKIN TEEMME!

COACHING VAHVISTAA SUOMALAISTA ELINKEINOELÄMÄÄ JA JjulkisEN SEKTORIN TOIMINTAA

Varmista osaamisesi coaching-palveluiden hankinnassa.

Löydä oma ammatticoachisi

ICF Professional Coaches

SISÄLTÖ

Johdanto 3

Meistä 3

Opastusta coaching-palveluiden ostamiseen 4

- Millä tavoin coaching eroaa mentoroinnista ja terapiasta 4

Vaatimukset coachia valitessa 4

- Perusvaatimukset coacheja tilatessa 5
- Toimituskyky 5
- Ehdotus suoran sopimuksen tekemisestä tai usean coachin tilaamisesta 5
- Varmista coachin sertifiointi 5
- Muita vaatimuksia coachin tilaamiseen 6

Käytännön muistilista coaching-palveluiden ostamiseen 6

Tavallinen coaching-prosessi 7

- Valmistautuminen ensimmäiseen tapaamiseen 7
- Ensimmäinen tapaaminen 7
- Coaching-prosessi 7
- Lopetus 7

Tämä opas on suunnattu coaching-palveluiden hankinnasta ja valinnasta vastaaville.

Johdanto

”Coach” ei ole suojattu virkanimike, ja siksi kuka vain voi kutsua itseään coachiksi. Yhä useammat yritykset ovat kuitenkin enenevässä määrin lisänneet vaatimuksiaan ulkoisia tai sisäisiä coacheja palkatessa. ICF:n puolesta iloitsemme tästä kehityksestä, onhan meidän tehtävänämme coachingin kehittäminen; vahvistamme laatustandardeja, tarjoamme riippumattomia sertifiointiprosesseja ja rakennamme maailmanlaajuista koulutettujen ja sertifioitujen coachien verkostoa.

ICF määrittelee coachingin asiakkaiden kanssa käytäväksi kumppanuudeksi ajatuksia herättävässä ja luovassa prosessissa. Coachingin tarkoituksena on inspiroida ja maksimoida jokaisen henkilökohtaista ja ammatillista potentiaalia. Coaching pyrkii edistämään, määrittelemään ja kehittämään henkilökohtaisia, ammatillisia tai kaupallisia tavoitteita sekä kehittämään ja toteuttamaan strategioita tai suunnitelmia näiden tavoitteiden saavuttamiseksi. Coaching toteutetaan aina yksilölle räätälöitynä ja coach keskittyy auttamaan asiakastaan löytämään täyden potentiaalinsa sellaisella tavalla, joka sopii niin hänen persoonallisuuteen kuin kuulumaansa organisaationkin.

Kahdeksaan ydintaitoon pohjautuvan perusosaamisen lisäksi monilla coacheilla on muita erityisosaamisia, kuten esimerkiksi;

- **Johdon coaching**
- **Tiimicoaching**
- **Uracoaching**
- **Terveyscoaching**
- **Life coaching**

Tutkimuslaitos Gallupin vuonna 2020 tekemä meta-analyysi osoittaa seuraavanlaisia coachingin vaikutuksia;

- **66 % lisääntynyt hyvinvointi**
- **81 % vähentyneet poissaolot**
- **41 % vähentyneet laatupuutteet**
- **23 % kasvanut kannattavuus**
- **10% lisääntynyt asiakasuskollisuus**
- **14-18% kasvanut tuottavuus**

Coaching yhdessä koulutuksen tai osaamisen kehittämisen kanssa auttaa pitämään kiinni hankituista opeista.

The Journal of Positive Psychologyssa (2013) julkaistu Theemobin, Bersmaan & Van Vianen coachingin vaikutuksista tehty metatutkimus osoitti coachingilla olevan positiivisia vaikutuksia niin suorittamiseen kuin valmiuksiin ja hyvinvointiinkin. Onkin siis hyvä idea sisällyttää coachingia kehityssuunnitelmaan.

Meistä

International Coaching Federation, ICF, on johtava kansainvälinen coachien ja coachingin organisaatio. ICF työskentelee omalla sarallaan laatustandardien edistämiseksi visionsa mukaisesti; ”Coaching on integroitu osa menestyksellistä yhteiskuntaa, jossa jokainen ICF-jäsen edustaa korkealaatuista ammattilaiscoachingia”. ICF aloitti toimintansa USA:ssa 1995 ja vuodesta 2007 ICF on toiminut myös Suomessa.

PwC Global 2019 teettämän tutkimuksen mukaan coaching on maailman toiseksi nopeiten kasvava sektori matkailualan jälkeen.
2020 ICF Glogal Coaching Studyn mukaan coachingin kansainvälinen kasvu ja levinneisyys on kasvanut viimeisten vuosien aikana. Vuonna 2019 aktiivisten coachien määrä oli arviolta 71 000, joka on vuoteen 2015 verrattaen kasvanut 33 prosenttia.

Opastusta coaching-palveluiden ostamiseen

Tilausprosessissa on tärkeää olla täysin selvillä siitä minkälaista palvelua ollaan tilaamassa. Erilaiset palvelut sekoitetaan usein toisiinsa, joka puolestaan johtaa epäselviin vaatimuksiin.

Miten coaching eroaa mentoroinnista ja terapiasta?

Asiakkaan ja coachin välisessä kumppanuudessa asiakas istuu kuskin paikalla. Coach tukee asiakasta ottamaan vastuuta, kasvattamaan itsetietoisuutta ja auttamaan asiakasta saamaan uusia näkökulmia. Coach ei esitä kysymyksiä saadakseen haluamiaan vastauksia vaan rohkaistakseen asiakasta tutkiskeluun, joka voi auttaa asiakasta saavuttamaan seuraavan syvyyden tason ja suoritustason. Tarkoituksena on auttaa asiakasta päätymään omiin tärkeisiin havaintoihin. Asiakkaan vastuulla on tavoitteiden asettaminen ja tulosten muodostaminen sekä itsensä johdattaminen oman henkilökohtaisen ja ammatillisen polun kautta kohti haluttuja lopputuloksia. Coach on coaching-prosessin asiantuntija. Asiakas on ennaltamäärättyjen tavoitteiden asiantuntija.

Mentori puolestaan on asiantuntija, joka tarjoaa tietojaan ja ohjaustaan omien kokemustensa pohjalta. Coaching-prosessi sen sijaan keskittyy auttamaan yksilöitä ja ryhmiä hyödyntämään omia kokemuksiaan ja taitojaan asettaakseen ja saavuttaakseen omat tavoitteensa.

Terapia käsittelee kipua, traumoja, dysfunktionaalista käyttäytymistä ja konflikteja yksilöiden kohdalla tai ihmissuhteissa. Sen erityisenä fokuksena on nykyiseen emotionaaliseen terveyteen vaikuttavien menneisyyden ongelmien ratkaisu. Terapia keskittyy parantamaan yleisiä psykologisia tekijöitä ja käsittelemään arkipäivää emotionaalisesti terveemmällä tavalla. Joissain tapauksissa coach voi ohjata asiakkaan terapiaan, mikäli coach huomaa merkkejä, että hän tarvitsisi tällaista tukea.

Vaatimukset coachia valitessa

Coaching-palvelua hankittaessa on tärkeää ymmärtää coachingin ydin ja käyttötarkoitus, jotta voidaan varmistua, että asiakas vaatii juuri hänen tarpeisiinsa sopivaa ja oikean tasoista coachingia.

Cochingia on harjoitettu jo pitkän aikaa sekä fyysisesti että digitaalisesti. Covidin myötä digitaalinen coaching on lisääntynyt.
Mitä vaatimuksia ja kriteereitä tulisi vaatia coacheilta?
Coaching on nykyään vakiintunut ammatti ja ICF:n koulutus- ja sertifiointijärjestelmän kautta pystytään selkeästi osoittamaan kunkin coachin kokemus ja koulutus.

Perusvaatimukset coacheja tilatessa

- **Akkreditoitu koulutus on suoritettuna**
- **Löytyy käytännön työkokemusta**
- **Sitoutuminen coachingin eettisiin sääntöihin**

Helpoin tapa vaatia laatua ja kokemusta on varmistaa, että coachit ovat sertifioituja. ICF on maailman suurin sertifiointiorganisaatio.

ICF vaatii kokemusta ja perustavanlaatuista ymmärrystä kahdeksan ydintaidon alueella, jotka ovat ammattitaitoisen coachingin perustana.
ICF:llä on kolme sertifiointitasoa:

- **Associate Certified Coach (ACC)**
- **Professional Certified Coach (PCC)**
- **Master Certified Coach (MCC).**

Sertifioitu ICF-coach on sitoutunut ICF:n eettisiin linjauksiin, tarvittaessa voi myös kääntyä eettisen toimikunnan puoleen:
www.eettinentoimikunta.fi/category/coaching

ICF:llä on selkeät säännöt tavaramerkkinsä käyttöön ja ICF sertifiointi on voimassa aina kolmen vuoden määräajan verran, minkä johdosta jokaisen coachin pitää uusia sertifointinsa toistuvasti, osoittaen se suorittamallaan jatko- ja lisäkoulutuksella.

Ensimmäisen tason, ACC, suoritettuaan on tavallista että coach valitsee spesifimmän suuntautumisensa taitojensa ja aikaisemman kokemuksan pohjalta.

Allaolevasta taulukossa olemme listanneet eri sertifiointitasojen vaatimukset. Nämä coach-koulutukset ovat erityisosaajakoulutuksia ja ACC-tason koulutus kestää noin puoli vuotta, PCC-tason koulutukseen vaaditaan vuoden lisäkoulutus.
Sen lisäksi vaaditaan tietty määrä coaching-tunteja, mentor-coachinga, hyväksyttyjä coaching-keskusteluita sekä hyväksytty ICF:n sertifiointikoe.

Eri sertifiointitasojen vaatimukset

Taso	ACC	PCC	MCC
Koulutustuntien määrä	60	125	200
Coaching-tuntien määrä	100	500	2500
Mentor coachingia	10	10	10
Hyväksytty etiikan koe	✓	✓	✓
Hyväksytty ICF-sertifiointikoe	✓	✓	✓
Seuraa eettisiä linjauksia	✓	✓	✓

Toimituskyky

Varmistaaksesi tilauksesi resurssit, ilmoita kuinka monta coachia yritys tarvitsee ja vaadi toimittajaa nimeämään coachit.
On myös kohtuullista vaatia toimittajaa osoittamaan, että heillä on ko. coachien kanssa sopimukset, jotka osoittavat heidän kykenevän tehtävänannon suorittamiseen.
Koska coaching on tavallista puhelimen ja videokokousten välityksellä, on tärkeää että olet miettinyt tarkkaan, sekä kommunikoinut, mikäli coaching vaatii fyysistä läsnäoloa (maantieteellisen sijainnin huomioonottaminen). Huomioithan tällaisessa tapauksessa, että saatat luoda turhan rajoitteen, koska useimmat asiakkaat ja coachit kokevat virtuaalisesti toteutettavan coachingin yhtä tehokkaana kuin fyysiset tapaamiset.

Ehdotus suoraa sopimusta tehtäessä tai useampaa coachia tilatessa

Julkisen sektorin puolella suoraa sopimusta tehtäessä tai elinkeinoelämän tilatessa rajoitettua määrää coacheja kannattaa ICF-coacheja etsiä paikkakunnan ja sertifioinnin hakutoiminnolla. Näin löydät tietoa myös heidän erityisosaamisistaan. Voit käyttää apunasi etusivun QR-koodia.

Vahvista coachin pätevä sertifiointi

Voit vahvistaa seuraavan nettisivun avulla, että coachillasi on voimassa oleva sertifiointi:
https://apps.coachingfederation.org/eweb/DynamicPage.aspx? WebCode=ICFDirectory

Muistilista coaching-palveluita tilatessa

- **Haluttu lopputulos on määritelty.**
- **On varmistettu, että coaching on oikea tapa saavuttaa haluttu lopputulos.**
- **Coachin vaatimukset ovat tiedossa;**
  - **Sertifiointitaso**
  - **Coachingin tuntimäärä**
  - **Kokemus**
- **On tiedossa, minkä alueen coachingista on kyse:**
  - **Johto**
  - **Yksilö**
  - **Ryhmä**
  - **Muutosprosessit**
  - **Työympäristö**
  - **Jokin muu**
- **On mietitty, miten coaching yhdistetään olemassa oleviin rakenteisiin, prosesseihin, muutoksiin ja/tai johtajakoulutuksiin.**
- **On tiedossa, miten referenssejä vaaditaan.**
- **Tietoisuus hinnan ja laadun painotuksesta.**
- **Tietoisuus, kuinka vaatimuksia arvioidaan oikeudenmukaisen arvioinnin takaamiseksi.**
- **On tarkistettu, että voimassa ei ole muita coaching-resursseja tai muita palveluita, joiden osana on coachingia.**
- **Tarvittavien coachien määrä on tiedossa.**

Muita usein esitettäviä vaatimuksia coachia tilatessa

Coachingia tilatessa on tärkeää heti aluksi selkeyttää ja kartoittaa palvelun tilaajan ja/tai coachattavan todelliset tarpeet. Näin tiedetään minkälaista coachingia tarvitaan.

Erityisten toimeksiantojen tai tilausten parissa coacheilta saatetaan vaatia myös akateemista koulutusta.
Ole selkeä vaatimusten määrittelyssä ja tarjouspyyntöä tehtäessä. Korkeimmat sertifiointitasot takaavat enemmän kokemusta coachingin parissa.

Julkisen sektorin hankinnoissa esiintyy usein seuraavia vaatimuksia:

- ”Coach on työskennellyt alalla vähintään kolme vuotta viimeisen viiden vuoden aikana ja hänellä on vähintään 100 tunnin työkokemus henkilökohtaisesta coachingista.”
- ”Senior-coachilla on vähintään 500 tunnin työkokemus henkilökohtaisesta coachingista, joista 200 tuntia johtajien coachaamisesta.”
- Johtoportaan ja johtajien coaching vaatii usein omaa johtajakokemusta. Siihen voidaan laskea joko oma työskentely johtajana että tiedot työnantajan roolista tai kokemus johdon coachingista.
- On myös yleistä, että julkinen sektori vaatii coacheilta julkisen sektorin työkokemusta.

Aseta rohkeasti toimeksiannolle olennaisia vaatimuksia. Käytä lähtökohtana ICF:n sertifiointitasoja ja vaadi palvelua sen tason mukaisesti, joka vastaa ajatellun asiakkaan tarpeita.

Tavallinen coaching-prosessi

Coaching-prosessia määrittää aina päämäärä ja vaikka prosessit näyttävät erilaisilta, monet coachingit pitävät sisällään seuraavia yhteisiä vaiheita.

Ennen ensimmäistä tapaamista

Kun yhteensopiva coach on löydetty ja tilaus on tehty, on hyvä, että asiakas valmistautuu ensimmäiseen tapaamiseen pohtimalla mihin coachingissa halutaan keskittyä sekä valmistelemalla mahdollista coachingissa hyödynnettävää materiaalia. Se voi olla työntekijätutkimus, persoonallisuustesti tai coachin etukäteen lähettämä kyselylomake.

Ensimmäinen tapaaminen

Aloitustapaamisen tarkoituksena on rakentaa luottamusta ja kumppanuutta coachin ja asiakkaan välille yhdessä laadittavan coaching-sopimuksen myötä. Se sisältää tavoitteet, joita kohti yhdessä työskennellään, käytännön asioita coachingista sekä millaisia odotuksia coachilla ja asiakkaalla voi olla toisiaan kohtaan.

Coachin odotetaan myös selvittävän asiakkaalle coachingin eettiset säännöt sekä miten keskustelut ovat luottamuksellisia.

Niissä tapauksissa, joissa työnantaja tai joku muu maksaa palvelun, voidaan myös määritellä missä määrin heidän tulee tai he voivat olla mukana. Esimerkiksi johtajaa voidaan coachata yrityksen erityisten johtajuuskriteerien mukaisesti. Joissain tapauksissa käydään myös kolmen hengen keskustelu, jossa mukana on esimerkiksi vastaava johtaja tai palvelun tilaaja. Tällöin yhdessä selkeytetään tavoitteita, odotuksia sekä rooleja. Jotkut coachit tarjoavat myös erilaisia testejä, analyyseja ja työkaluja, joilla voidaan määritellä nykyinen tilannekuva coachingin lähtökohdaksi.

Coaching-prosessi

Coaching-prosessi ei ole vain kertaluontoinen tapahtuma. Vaatii aikaa tunnistaa ja tiedostaa tarpeita ja muuttaa näitä uusiksi käyttäytymistavoiksi. Coaching-prosessi ja sopimus voi sisältää 4-10 coaching-keskustelua. Keskustelut ovat yleensä kestoltaan 1-1,5 tuntia, mutta ne voivat olla myös lyhyempiä tai pidempiä. Ne toteutetaan fyysisenä tapaamisena, puheluna tai digitaalisesti, riippuen miten coaching-sopimuksessa on määritelty.

Paljon oppimista ja kehittymistä asiakkaan kohdalla tapahtuu kuitenkin varsinaisten keskustelujen välillä ja usein asiakas saakin harjoituksia keskusteluiden väliseksi ajaksi. Usein pidempikestoisissa coachingeissa tehdään puolivälin arvio, jotta voidaan varmistaa prosessin eteneminen kohti alussa asetettuja päämääriä ja tarvittaessa niitä muokataan tai täydennetään.

Lopetus

Viimeisen coaching-keskustelun yhteydessä käydään toisinaan kolmen hengen keskustelu, jossa tyypillisesti palvelun tilaaja pääsee kuulemaan miten prosessi on sujunut. Yleisesti coach ja asiakas keskustelevat päämäärien täyttymisestä, juhlistavat kehitysaskeleita ja luovat toimintasuunnitelman miten asiakas voi jatkaa kehittymistään coaching-palvelun päättymisen jälkeen.

ICF International Coaching Federation

ICF Finland Charter Chapter

International Coaching Federation on kansainvälinen coach-ammattilaisten yhteisö, johon kuuluu yli 50 000 jäsentä globaalisti 150 maassa (2021). Coaching-osaamisen ja ammattitaidon todentamiseksi ICF Global on rakentanut kansainvälisen sertifiointijärjestelmän.

ICF Finland on syksyllä 2007 perustettu ICF Globalin paikallisjaosto. Jäsenemme ovat koulutettuja ammattilaisia, jotka ovat sitoutuneet kehittämään osaamistaan sekä noudattamaan coaching-työn eettisiä sääntöjä. ICF Finlandin jäsenet ovat joko sertifioituja (ACC, PCC, MCC) tai ovat ns. sertifiointipolulla, eli hankkimassa osaamisen todentavaa sertifiointia.

Lue lisää:
www.icffinland.fi

Tai lähetä sähköpostia:
icf@icffinland.fi